

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 53 stemte for, 58 imod.

§§ 4-7
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 138:

Forslag til lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Af kirkeministeren (Torben Rechendorff).
(Fremsat 17/1 90. Første behandling 24/1 90. Betænkning 3/5 90).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Tove Lindbo Larsen (S):

Her ved andenbehandlingen vil jeg gerne kommentere de ændringsforslag, som er stillet af Kristeligt Folkeparti.

Lovforslaget som helhed synes vi er helt i orden, som det foreligger. Vi mener, det er rigtigt, at man moderniserer dette område, og det foregår jo på baggrund af et omfattende udvalgsarbejde. Men ikke desto mindre har Kristeligt Folkeparti stillet en række ændringsforslag, og disse ændringsforslag kan vi ikke stemme for.

Det ændringsforslag, som er en ændring af § 5 – hvor Kristeligt Folkeparti peger på, at det skal være obligatorisk, at en præst, der ansættes i folkekirken, skal aflægge præsteløfte og have biskoppens kollats – er ganske overflødig, idet det forekommer i forvejen i anden lovgivning. Vi har også i vores betænkningsbidrag givet udtryk for, at det stadig væk er en forudsætning, og det har ministeren bekræftet over for os.

Kristeligt Folkeparti ønsker yderligere, at man i § 11, stk. 3, tilføjer ordet »tilbørligt«, så der i stedet for »tage hensyn til« kommer til at stå: »tage tilbørligt hensyn til«. Det er noget, som har stået i eksisterende lovgivning. Det gør det ikke mere efter dette forslag. Jeg tillægger ikke dette ord «tilbørligt» særlig værdi i denne henseende og kan ikke støtte ændringsforslaget.

Det tredje forslag går ud på, at såfremt der er tilstrækkelig mange – i dette tilfælde 50 – der ønsker at ansætte en præst, skulle de have lov til det. Vi mener ikke, det er den rigtige måde at ansætte præster på i den danske folkekirke. Det er sådan, at man kan supplere, hvis man vil, bare der er 50 medlemmer, der ønsker det, under den forudsætning at de klarer økonomien selv. Vi mener, det er et skævt forhold at blive ansat i den danske folkekirke under, og vi mener også, at der vil komme et afhængighedsforhold imellem de 50 personer eller flere, som i givet fald skulle stå bag ansættelsen af den pågældende.

Det er ikke forslag, der efter vores holdninger passer til den danske folkekirke, og derfor vil vi stemme imod dem.

Der er også to ændringsforslag fra Fremskridtspartiet om, at to paragraffer skal udgå. Dem kan vi ikke følge. Vi mener, lovforslaget er godt nok, som det er, på dette område.

Merete Aarup (KF):

Den konservative gruppe vil gerne her ved anden behandling give udtryk for tilfredshed med den uddybning, vi under udvalgsarbejdet har fået fra ministeren af forskellige punkter i lovforslaget. Og jeg tænker særlig på betingelser for ansættelse i præstestillinger i folkekirken og redegørelsen på institutionspræsteområdet.

Jeg vil også gerne sige, at vi lægger stor vægt på, at mindretalshensynsreglen, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, oprettholdes uændret. Ministeren har i sine svar til udvalget yderligere præciseret dette spørgsmål.

[Merete Aarup]

Den konservative gruppe kan ikke stemme for de ændringsforslag, der er stillet af Kristeligt Folkeparti og Fremskridtspartiet.

Hvad angår de ændringsforslag, som Kristeligt Folkeparti har stillet til lovforslaget, kan jeg sige, at vi er enige i, at bispeeksamen, ordination og kollats fortsat er ufravigelige forudsætninger for at kunne indsættes som præst, ligesom vi kan tilslutte os, at dette på betryggende vis tilgodeses ved opretholdelse af den hidtidige retstilstand.

Som ministeren har tilkendegivet under udvalgsbehandlingen af lovforslaget, er vi tilfredse med den udformning, lovforslagets § 5 om præsteløftet har. Vi vil i denne forbindelse fremhæve, at reglen svarer til de nuværende regler i lov om adgang til præstestillingerne i folkekirken fra 1987.

Den konservative gruppe kan ikke støtte en videreførelse af menighedsrådslovens § 43. Reglen er ikke i overensstemmelse med grundlæggende folkekirkelige principper, og jeg tænker på det afhængighedsforhold, der opstår mellem andenpræsten og den særlige kreds, som betaler andenpræstens løn, og på, at andenpræsten ved sin ansættelse i et pastorat jo skal være præst for alle pastoratets beboere.

Vi mener, det er vigtigt, at præsterne i deres embedsførelse og i forkyndelsen skal være uafhængige af menighedsrådet.

Til de ændringsforslag, som Fremskridtspartiet har fremsat, vil jeg kun sige, at det er en væsentlig del af den folkekirkelige ordning, at præsten bor i sit sogn og er til rådighed for og kan betjene menigheden. Tjenesteboligpligt er en gammel og værdifuld tradition, som vi har i dag, og som jo er knyttet til boligen ved langt de fleste faste præstestillinger. Understøttelsesreglen i lovforslagets § 24 er i overensstemmelse med lovforslagets forudsætninger en videreførelse af gældende regler, og en ændring vil jo stille folkekirkens personale væsentlig ringere end statens.

Derfor afviser vi de ændringsforslag, der er stillet.

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

Folkekirkens forhold og forholdet til folkekirken har været livligt debatteret i den sidste tid, ikke kun uden for dette hus. Under behandlingen af lovforslaget har emner, som henhører til folkekirkens indre anliggender, også været

til debat i Folketingets Kirkeudvalg. Det gælder spørgsmålene om præsteløfte, ordination og kollats.

SF finder det vigtigt, at vi under udvalgsarbejdet har fået bekræftet, at ordination og kollats fortsat vil være en forudsætning for at tiltræde et embed som præst i folkekirken.

Vi lægger ligeledes vægt på, at der i forbindelse med en kommende ændring af tjenestemandsløven er skabt opmærksomhed om de særlige forhold, der er gældende for dette ansættelsesområde.

SF vil meget opmærksomt følge, at den i § 1, stk. 3, nævnte deltagelse i uddannelse på folkekirkens institutioner til uddannelse og efteruddannelse i henhold til den arbejdsgruppe, som er nævnt i lovforslagets bemærkninger, følges op og konkretiseres.

Jeg synes, det er vigtigt at fastholde, at det overordnede formål med denne lovgivning er at samle ansættelsesbetingelserne for samtlige ansatte i folkekirken i samme lovkompleks.

SF deler som de forrige ordførere den opfattelse, at en ekstra præst, som skal aflønnes af en begrænset del af menigheden, rejser et sådant problemsæt, at vi ikke finder, det er samlende for den danske folkekirke.

Af de grunde, jeg har nævnt, kan vi ikke stemme for de ændringsforslag, som Kristeligt Folkeparti har stillet.

Fremskridtspartiets to ændringsforslag kan vi heller ikke stemme for. Jeg finder som fru Merete Aarup, at det er af stor vigtighed – og det er det også ud fra SF's forståelse af folkekirken som helhed – at præster sædvanligvis bor i deres sogn.

Køpke Christensen (FP):

Til SF og De Konservative, der kritiserede vores ændringsforslag, vil jeg sige, at jeg da også kan se, der kan være mange fornuftige grunde til, at præster bor i deres eget sogn, men også her gælder det ligesom ved kolossalt mange andre forslag, at det altså koster nogle offentlige økonomiske midler, og vi må til at erkende, hvilken situation dette land står i.

Men ud over det vil vi selvsagt opfordre til at stemme for de af Fremskridtspartiet stillede ændringsforslag. Der er efter vores opfattelse heller ikke økonomisk baggrund for, at menighedsrådene skal etablere tjenesteboliger til sognepræsterne. De tanker, der ligger heri, er ikke

[Køpke Christensen]

tidssvarende efter vores opfattelse, da de nødvendige økonomiske ressourcer ikke er til stede i samfundet; så enkelt er det faktisk.

§ 24 giver ministeren ret til at tillægge ansatte, der fratræder uden ret til pension, eller disses efterlevende ægtefæller understøttelse, der skal beregnes efter reglerne for ydelse af understøttelse til ikkepensionssikret personale i statens tjeneste. Dette siger vi også nej til. Som bekendt står Fremskridtspartiet for ens pension til alle, og derfor er vi ikke positivt stemt for denne paragraf.

Som sagt opfordrer vi til, at Fremskridtspartiets ændringsforslag bliver vedtaget.

I forlængelse af bemærkningerne til betænkningen skal jeg meddele, at Fremskridtspartiets folketingsgruppe har vedtaget at støtte Kristeligt Folkepartis ændringsforslag nr. 1, men stemmer nej til nr. 2 og 3.

(Kort bemærkning).

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

Jeg er lidt rystet over hr. Køpke Christensens udtalelse. Hvis vi nu forestiller os som et konkret eksempel, at en præst, inden vedkommende kommer ind i en pensionsordning, altså inden udnævnelsen til tjenestemand, men med en studietid på 7-8 år og en tilsvarende studiegæld, bliver kørt ned og dør, er det så hr. Køpke Christensens alvorlige mening, at den ordning, som gælder for andre ansatte i statens tjeneste, ikke skal gælde lige præcis for den gruppe, den pågældende tilhører? Det forstår jeg slet ikke.

(Kort bemærkning).

Køpke Christensen (FP):

Efter vores opfattelse skal det selvfølgelig ikke kun gælde dette område, da vi mener, alle skal have ens pension. Men vi må jo begynde et eller andet sted, og det kunne f. eks. være her.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg skal indlede med at sige, at Kristeligt Folkeparti ikke kan stemme for Fremskridtspartiets ændringsforslag. Vi finder det meget vigtigt, at præsten bor i sognet.

I øvrigt har vi selv stillet nogle ændringsforslag, og vi har også skrevet i vores betækningsbidrag, at der var et par stykker mere, som vi egentlig gerne ville have stillet, men som vi ger-

ne vil arbejde videre med. Vi mener også, at det bør være muligt at tage en eksamen fra et andet luthersk uddannelsessted end dér, hvor det foregår i dag.

Vi mener også, at den, der har været missionær og arbejdet i kirken som lærer eller præst, skal have mulighed for at komme hjem og blive ansat i den danske folkekirke. Det vil vi gerne arbejde videre for.

Dernæst har vi stillet nogle ændringsforslag, som egentlig ikke er ret gennemgribende, og det viser også begrundelsen for afslagene, at man egentlig mener sig dækket ind med hensyn til kollatsen af anden lovgivning, og at man kan diskutere om ordet »tilbørligt« skal med eller ej. Det er altså ikke de store ændringer. Ordet »tilbørligt« står i den nuværende lov, og vi mener, at det fortsat burde stå der.

Men så er der det med de 50 præster. Jeg kan ikke forstå, at man er så betænkelig ved det. Det er jo en mulighed, der gives nogle menigheder, og argumentationen fra ministerens side for at afskaffe den er, at den ikke bliver brugt. Nej, den bliver ganske vist ikke brugt ret meget, men det gør da ikke noget, at man har den stående, hvis der er menigheder, som gerne vil bruge den. Det påstås, at man bliver mere eller mindre afhængig. Dertil vil jeg sige, at det har man da så kunnet blive i alle de år, man har haft loven, og jeg ved ikke, om man de steder, hvor den har fungeret, har været mere eller mindre afhængig af en præst, fordi man betaler nogle penge.

Til syvende og sidst må det være biskoppen, der har ansvaret, når det drejer sig om en præst i folkekirken, uanset om der betales af den ene eller den anden kasse eller privat. Derfor mener vi, at det forslag udmærket godt kunne være vedtaget. Men vi må altså erkende, at der ikke er flertal for det, og det beklager vi selvfølgelig. Så må vi arbejde videre med det.

Selve lovforslaget vil vi stemme for; vi havde bare ønsket at forbedre det en hel del.

Tove Lindbo Larsen (S):

Jeg synes, det er udtryk for mangel på fantasi fra Kristeligt Folkepartis side, når man ikke vil se, at der er en forskel på en ansættelse, når det drejer sig om en tjenestemandstilling efter lovgivningen og det drejer sig om, at 50 mennesker i et sogn ønsker at betale til en præst.

[Tove Lindbo Larsen]

Der er jo mange fælles opgaver, der skal løses af præsterne i sognene, og det kan ikke være anderledes, end at de mennesker, der står bag ansættelsen af en enkelt person økonomisk og moralsk, vil have et andet forhold til den enkelte præst end til de øvrige præster i sognet. Så kan man sige nok så meget, at det er biskopperne, der er tilsyn. Det er da rigtigt, men der er jo mange ting, som man ikke kan lave firkantede regler for, og derfor synes jeg, at Kristeligt Folkeparti skulle anvende en anden argumentation end den, når de ikke mener, den kan bære.

For god ordens skyld skal jeg lige sige, at jeg glemte at sige i mit første indlæg, at mit partis ordfører i denne sag, fru Grete Schødtts, ikke kunne være til stede, og at det derfor var på hendes vegne, jeg talte.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Vi tror så meget på mennesker, også på præster, at vi mener, de kan samarbejde, uanset hvordan de er ansat.

Det, vi har ønsket med dette forslag, er simpelt hen at give dem en frihed til at blive i folkekirken, uanset hvilken gruppe de måtte tilhøre, hvilken retning de måtte gå. De kan selvfølgelig gå ud at danne en frimenighed ligesom under folkekirken, men de skal kunne blive under systemet. Det er jo bare en slags ventil – en åbning – som bliver brugt meget sjældent. Man skulle næsten tro, det var noget, som fandt sted hver dag i året at dømme efter den måde, man slår det op på. Efter vores opfattelse er det bare en lille sag, som der burde kunne være enighed om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1-4

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 14 stemte for, 93 imod.

§§ 5-10

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes, idet 4 stemte for, 105 imod.

§ 11

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3

forkastedes, idet 4 stemte for, 104 imod.

§§ 12-17

vedtoges uden afstemning.

§ 18

vedtoges med 99 stemmer mod 10.

Ændringsforslag nr. 4 om, at § 18 udgår, var dermed forkastet.

§§ 19-23

vedtoges uden afstemning.

§ 24

vedtoges med 98 stemmer mod 10.

Ændringsforslag nr. 5 om, at § 24 udgår, var dermed forkastet.

§§ 25-26

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 123:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Sponsorering m.v.).

Af kommunikationsministeren (Torben Rechendorff).

(Fremsat 17/1 90. Første behandling 26/1 90. Betænkning 3/5 90).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.